Súd:	Okresný súd Bardejov
Spisová značka:	SK-4C/23/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8619201110
Dátum vydania rozhodnutia:	19. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Ivo Parada
ECLI:	ECLI:SK:OSBJ:2024:8619201110.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Ivom Paradom v spore žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. XX, právne zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, proti žalovanej Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpenej Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s.r.o., Vajnorská 21A, 831 03 Bratislava – mestská časť Nové Mesto, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti spojenej s náhradou nemajetkovej ujmy v sume 3 300 eur, takto

r o z h o d o l :

I. Konanie v časti prevyšujúcej sumu 110,00 eur zastavuje.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 110,00 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalobcovi priznáva náhradu trov konania proti žalovanej v plnom rozsahu, o ktorých výške bude rozhodnuté v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou doručenou Okresnému súdu Svidník dňa 18.06.2019 domáhal proti žalovanej zaplatenia nemajetkovej ujmy v sume 5 000 eur.

2. Okresný súd Svidník rozsudkom č. k. 4C/23/2019-158 zo dňa 15.06.2022 takto rozhodol: „I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 3 300 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. II. Vo zvyšku žalobu zamieta. III. Žalobcovi priznáva náhradu trov konania proti žalovanej v plnom rozsahu.“
3. Proti tomuto rozsudku vo výrokoch I. a III. podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná.
4. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 9Co/1/2023-243 zo dňa 27.04.2023 takto rozhodol: „Zrušuje rozsudok vo výroku I. a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania III. a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.“
5. Rozsudok Okresného súdu Svidník č. k. 4C/23/2019-158 zo dňa 15.06.2022 nadobudol právoplatnosť vo výroku II. dňa 02.08.2022.
6. V ďalšom štádiu konania zo zreteľom na uvedené zostali predmetom konania výroky I. a III. vyššie uvedeného rozsudku Okresného súdu Svidník.
7. Odvolací súd vo svojom uznesení uviedol, že: „V priebehu ďalšieho konania súd prvej inštancie sa bude opätovne zaoberať nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy vo vzťahu k žalobcom uplatnenej výške. Vychádzať bude pritom z odvolacím súdom ozrejmených úvah o povahe nároku, ktorý je predmetom konania, vychádzať bude zo zistených skutkových okolností a argumentov produkovaných

stranami sporu v priebehu konania, zopakovanými aj v odvolacom konaní.“ (bod 21 odôvodnenia odvolacieho súdu).
8. Podľa § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

9. Podľa § 146 ods. 1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

10. Žalobca vzal späť žalobu sčasti prevyšujúcej sumu 110 eur podaním zo dňa 25.07.2023. Žalovaná na pojednávaní dňa 19.03.2024 súhlasila so späťvzatím žaloby v tejto časti. Preto súd konanie v tejto časti zastavil.

11. Žalobca poukázal na to, že v zásade zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu vo svojom odôvodnení konštatuje, že námietka žalovaného o miestnej nepríslušnosti tunajšieho súdu je bez relevancie s tým, že podľa odvolacieho súdu je možné nárok na náhradu nemajetkovej ujmy na osobnostných právach subsumovať pod pojem škoda. Takže je založená príslušnosť podľa § 19 písmeno b) CSP. Taktiež čo sa týka námietky pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v konaní, odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením prvoinštančného súdu v bodoch 111 až 117, v ktorom prvoinštančný súd rozsiahlo argumentoval o danosti pasívnej vecnej legitimácie žalovanej strany. Odvolací súd taktiež konštatuje, že dôvodnou nebola ani odvolacia argumentácia vo vzťahu k základu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy teda základ nároku je podľa odvolacieho súdu daný. Dokonca odvolací súd konštatuje v bode 17 odôvodnenia: „Zo súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu je nepochybné, že došlo k incidentu, došlo k situácii, keď osobné údaje žalobcu boli vystavené možnosti oboznámiť sa s nimi nepovolaným osobám, čo samé o sebe je neoprávneným zásahom do jeho práva na ochranu osobnosti, nakoľko je v rozpore s objektívnym právom; zásah vykazuje znaky závažnosti, čo znamená, že nepostačuje zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na charakter tohto incidentu je dôvodné, aby bolo žalobcovi priznané právo na nemajetkovú ujmu v peniazoch.“ Čo však rozporuje a namieta odvolací súd v zrušujúcom uznesení je práve výška priznaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobca na túto námietku odvolacieho súdu reagoval v podaní zo dňa 25.07.2023, v ktorom vzhľadom k situácii, že väčšina senátov odvolacieho súdu v skutkov a právne identických veciach rozhoduje o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 110 eur uvádza v podaní tri senáty, ale v skutočnosti už v súčasnej dobe sú to štyri senáty odvolacieho súdu ustálili ako primeranú náhradu sumu 500 eur, tak vzhľadom k väčšinovému rozhodovaniu žalobca svoju žalobu čiastočne vzal späť v časti prevyšujúcej sumu 110 eur.

12. Žalovaná k žalobe uviedla, že tunajší súd nie je miestne príslušný aj napriek názoru odvolacieho súdu. Pokiaľ ide o pôvodné právne posúdenie súdu prvej inštancie, že ide o spotrebiteľský spor, odvolací súd doteraz rozhodol v prípade 133 žalobcov, kde iba v prípade 4 žalobcov skonštatoval, že ide o spotrebiteľský spor, vo zvyšných 129 prípadov konštatoval, že miestna príslušnosť je založená z iného dôvodu, nie z dôvodu, že by išlo v tomto prípade o spotrebiteľský spor. Rovnako tak naďalej zastáva stanovisko, že v tomto prípade nejde o žalobu o náhradu škody, pretože žaloba na ochranu osobnosti s požiadavkou peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy a žaloba na náhradu škody sú dve rozdielne veci. Žalovaná v konaní opakovane poukázala na to, že tu v tomto smere je aj rozhodnutie Ústavného súdu aj rozhodnutie Najvyššieho súdu o dovolaní generálneho prokurátora. Pre určenie príslušnosti súdu v tomto prípade je podstatné to, čo je základné v tomto spore. Základné v tomto spore je to či došlo k zásahu do osobnostných práv alebo nie, všetky ostatné nároky, ktoré z toho eventuálne vyplývajú sú sprievodné súvisiace nároky, ale kľúčové pre posúdenie miestnej príslušnosti je ten základný nárok a to rozhodne nie je nárok na náhradu škody alebo nemajetkovej ujmy, čo je tiež len istá forma škody. Rovnako tak zastáva stanovisko, že žalovaná v tomto prípade nie je pasívne vecne legitimovaná. Žalovaná sa k tomuto opakovane vyjadrovala, takže v tomto smere poukazuje na všetky jej doterajšie vyjadrenia v konaní na ktorých v plnom rozsahu zotrváva. Pokiaľ ide o samotnú majetkovú ujmu, tak základným predpokladom úspešného uplatňovania práva na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy je samozrejme skutočnosť, že nemajetková ujma vznikla a že takáto nemajetková ujma je závažná, to znamená, že žalobca v konaní musí identifikovať aká konkrétna nemajetková ujma mu vznikla, musí tu to preukázať a následne musí identifikovať v čom spočíva závažnosť nemajetkovej ujmy a potom tu tie okolnosti, ktoré svedčia o tom, že ide o závažnú nemajetkovú ujmu, musí v konaní preukázať.

To sa doposiaľ podľa názoru žalovanej nestalo. Žalovaná v tejto súvislosti poukázala aj na rozhodnutie Ústavného súdu, ktorý jasne hovorí o tom, že v konaní je potrebné identifikovať a preukázať nemajetkovú ujmu, žalovaná poukazuje napríklad aj na uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.08.2023 sp. zn. 9Co/22/2023, ide o vec žaloby žalobcu D., kedy odvolací súd vytýkal a to bol aj dôvod zrušenia toho rozhodnutia, že v prejednávanej veci žalobkyňa len tvrdila, že nemajetková ujma jej vznikla bez akejkoľvek bližšej špecifikácie. Žalovaná vo svojom podaní upozornila aj na rozsudok súdneho dvora EÚ to je C/300/21 zo 04.05.2023, ktorý rovnako tak hovorí o tom, že samotné porušenie povinnosti v súvislosti so spracúvaním osobných údajov neznamená vznik ujmy, to znamená, že priznanie náhrady je podmienené preukázaním konkrétnej ujmy, ktorá je odlišná od uvedeného porušenia, ktoré samo o sebe nepreukazuje existenciu nemajetkovej ujmy a v tejto súvislosti žalovaná v poslednom podaní upozornila aj na stanovisko generálneho advokáta, ktorý v tomto konaní výslovne uviedol, že strata kontroly nad údajmi nevyhnutne nemusí viesť k vzniku škody, to znamená, že ak dotknutá osoba nesúhlasí so spracúvaním a spracúvanie sa uskutočňuje bez iného legitímneho právneho základu z tohto dôvodu nemá získať finančnú kompenzáciu v dôsledku straty kontroly nad svojimi údajmi ako keby táto strata automaticky znamenala ujmu, ktorú možnosť nahradiť a to je to, čo žalovaná tu v podstate vytýka, že tu sa automaticky ujma stotožňuje, že porušenie povinnosti automatiky sa stotožňuje s ujmou čo nie je, pretože nie každé porušenie nejakej povinnosti musí nevyhnutne viesť k vzniku nejakej ujmy na to ujmy závažnej. To znamená žalovaná zastáva stanovisko, že žalobca pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, neuniesol dôkazné bremeno, lebo žalovanej žiadnu neidentifikoval, už vôbec jej nepreukázal, rovnako tak potom samozrejme, že by išlo o ujmu závažnú.

13. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

14. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

15. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

16. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

17. Podľa § 215 ods. 1 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

18. Súd dospel k záveru, že odvolací súd v odôvodnení zrušujúceho rozhodnutia konštatoval nedôvodnosť námietky žalovanej o nedostatku miestnej príslušnosti bývalého Okresného súdu Svidník aj námietky nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovanej.

19. Podľa odvolacieho súdu dôvodnou nebola ani odvolacia argumentácia žalovanej vo vzťahu k základu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Odvolací súd uviedol, že vzhľadom na charakter bezpečnostného incidentu je dôvodné, aby bolo žalobcovi priznané právo na nemajetkovú ujmu v peniazoch.

20. Odvolacia argumentácia žalovanej vo vzťahu k výške priznaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy však podľa odvolacieho súdu nebola bez relevancie.

21. Pri existencii nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je rozhodovanie o primeranosti tohto nároku vecou voľnej úvahy súdu.
22. Je potrebné poukázať na to, že v skutkovo a právne identických právnych veciach osôb dotknutých tým istým bezpečnostným incidentom už rôzne senáty odvolacieho súdu judikovali primeranosť náhrady nemajetkovej ujmy tak, že väčšina odvolacích senátov ustálila ako primeranú sumu náhrady nemajetkovej ujmy 110 eur. Štyri senáty odvolacieho súdu ustálili vo veciach 14 dotknutých osôb (žalobcov) ako primeranú sumu náhrady nemajetkovej ujmy 500 eur (senáty 18Co, 20Co, 22Co a 7Co).

23. Z uvedených dôvodov súd priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 110 eur ako primeranú. Podľa názoru súdu táto suma napĺňa preventívnu, satisfakčnú a sankčnú funkciu, ktorú by mala spravodlivá relutárna náhrada spĺňať.
24. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. Čiastočné späťvzatie žaloby v tomto type sporu (o ochranu osobnosti) nemá žiaden vplyv na trovy konania, pretože ide o spor s výrazným prvkom sudcovskej tvorby práva, kde súdny verdikt závisí od úvahy súdu. Podstatná je v tomto prípade danosť základu nároku žalobcu, pričom výška priznanej relutárnej náhrady vo vzťahu k trovám nezohráva žiadnu úlohu. Tomu napokon zodpovedá aj ustanovenie § 10 ods. 8 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (viď uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 24. 05. 2022 č. k. II. ÚS 233/2022-18). V takomto prípade má úspešná strana sporu nárok na plnú náhradu trov konania. O ich výške súd rozhodne v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Len do uplynutia lehoty na podanie odvolania môže odvolateľ rozšíriť rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda ako aj meniť a dopĺňať odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.